

Ankestyrelsen

NYT

NYT FRA ANKESTYRELSEN NR. 2 FEBRUAR

2012

	Side
Effektivisering må ikke forringe borgernes rettigheder	2
“Vanens magt er svær at bryde”	7
Styrket vejledning og opfølgning	10
Vanskeligt at vurdere om efterværn virker efter hensigten	12
Forkert brug af sanktioner over for modtagere af ledighedsydelse	16
Det kniber med helhedsvurderingen ved afslag på ledsageordning	18
Motion og arbejde	21
Skæve mén	24
Kort Nyt fra Ankestyrelsen	26

Effektivisering må ikke forringe borgernes rettigheder

Myndigheder må ikke nedprioritere borgerens rettigheder og forvaltningsretlige principper under sagsbehandlingen på trods af krav om effektivitet, produktivitet og øget digitalisering. Det fastslår Ankestyrelsen i Principafgørelse 207-11.

Af chefkonsulent Viveca Bach Andersen, Ankestyrelsen

Borgerens rettigheder må ikke undervurderes

Ankestyrelsen er en ankeinstans med et bredt lovområde. Når vi behandler en klagesag, tager vi naturligvis også stilling til de forvaltningsretlige problemstillinger, som optræder i sagsbehandlingen.

Ny Principafgørelse om forvaltningsretlige principper

Ankestyrelsen har i Principafgørelse 207-11 truffet en afgørelse, som belyser flere forvaltningsretlige principper. Selvom der er tale om en arbejdsskadesag kan principperne overføres på alle typer af forvaltningsafgørelser.

Principafgørelsen indeholder 4 hovedbudskaber:

- En partshøringsfrist på syv dage mellem jul og nytår var ikke en rimelig frist.
- Et partshøringsbrev skal stiles til partsrepræsentanten. En eventuel kopi til borgeren er alene en orienterende skrivelse.
- En myndighed bør som hovedregel imødekomme en parts anmodning om at udsætte afgørelsen i en sag.
- En myndighed kan ikke stille krav om, at henvendelser til myndigheden skal være skriftlige, medmindre der er lovhjemmel til dette krav.

Rimelige frister ved partshøring

Når en myndighed partshører under sagsbehandlingen, er det en konkret vurdering, hvor lang høringsfrist parterne får.

Forvaltningslovens § 19

Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Af Justitsministeriets vejledning til denne bestemmelse fremgår, at parten bør have rimelig tid til at sætte sig ind i oplysningerne og overveje udtalelsens form og indhold. Når myndigheden fastsætter fristens længde skal der bl.a. tages hensyn til omfanget af oplysninger og sagens karakter.

7 dage mellem jul og nytår var ikke en tilstrækkelig høringsfrist

I Principafgørelsen 207-11 vurderede vi, at en partshøringsfrist til en partsrepræsentant på 7 dage mellem jul og nytår ikke var en tilstrækkelig frist.

Vi lagde bl.a. vægt på, at partshøringskrivelsen omfattede en speciallægeerklæring, som var et meget væsentligt dokument i sagen. Vi lagde også vægt på, at det i perioden mellem jul og nytår er kutyme, at mange virksomheder og myndigheder mv. holder lukket, ligesom posten i denne periode kan være forsinket på grund af helligdagene og mange forsendelser.

Udover disse mere generelle hensyn lagde vi vægt på, at partsrepræsentanten i et brev hoved havde oplyst myndigheden om, at partsrepræsentanten havde lukket mellem jul og nytår. Desuden skriver myndigheden på sin hjemmeside, at den normalt giver en partshøringsfrist på 14 dage. Der var i sagen ingen forklaring på, hvorfor fristen her skulle være halveret, og i den lov, som regulerede afgørelsen, var der ikke en lovbestemt frist for, hvornår myndigheden skulle træffe afgørelse.

Andre Principafgørelser om "rimelig partshøringsfrist"

Ankestyrelsen har tidligere taget stilling til, hvad der er en rimelig partshøringsfrist. I Principafgørelse F-5-01 vurderede vi, at en frist på 8 dage til partshøring over et nævns mødeoplæg var tilstrækkelig. Vi begrundede det med, at fristen måtte anses for at have givet borgeren rimelig tid til at sætte sig ind i sagens oplysninger og overveje udtalelsens form og indhold, og at den konkrete sag ikke var meget kompliceret eller havde et stort omfang af oplysninger.

[Læs mere i Principafgørelse F-5-01 >>](#)

Myndigheden skal have styr på, hvem der fører sagen

Myndigheden havde i Principafgørelse 207-11 stilet et partshøringsbrev til borgeren og sendt en kopi til partsrepræsentanten. Denne fremgangsmåde kan skabe tvivl om, hvem der fører sagen - det vil sige, hvem der kan gøre partsbeføjelserne gældende.

I sagen var der tvivl om, hvem der havde ret til at komme med en udtalelse i forbindelse med partshøring.

Forvaltningslovens § 8, stk. 1

Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre. Myndigheden kan dog kræve, at parten medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse.

Kravet om, at myndigheden skal vide, hvem der fører sagen, er bl.a. beskrevet af Folketingets Ombudsmand i en ombudsmandsudtalelse (FOB 1992.368). Ombudsmanden foretog en egen-drift-undersøgelse i Ankestyrelsen og udtalte i den forbindelse, at det er myndighedens pligt at afklare, hvem der fører sagen.

Partshøringsbrev til parten eller partsrepræsentanten

Udgangspunktet er, at et partshøringsbrev kun sendes til parten eller parterne i sagen. Hvis parten er repræsenteret af en partsrepræsentant, skal myndigheden kun sende skrivelsen til partsrepræsentanten. Hvis borgeren ønsker det, kan myndigheden dog sende en kopi til andre end parten eller partsrepræsentanten.

I Principafgørelse 207-11 havde myndigheden i sin genvurderingsskrivelse henvist til, at man havde sendt partshøring både til borgeren og til dennes partsrepræsentant. Vi vurderede, at det var en forkert henvisning. Det var partsrepræsentanten, som skulle partshøres og derfor også partsrepræsentanten, som skulle have en rimelig frist for bemærkninger.

Folketingets Ombudsmand har i en ombudsmandsudtalelse (FOB 97.223) udtalt, at myndighederne som god service som udgangspunkt er berettiget til at sende parten en kopi af den endelige afgørelse i sagen, herunder eventuelt kopi af den øvrige brevveksling med partsrepræsentanten til orientering. Som hovedregel kan en part eller en partsrepræsentant dog frabede sig denne underretning.

Retten til at få sin sag udsat

I Principafgørelse 207-11 havde partsrepræsentanten klaget over myndighedens afgørelse og i to breve bedt om, at myndigheden skulle udsætte genvurderingen. I det første brev skrev partsrepræsentanten, at han ønskede at drøfte med borgeren og dennes læge, om sagen skulle udsættes og afvente resultaterne af en MR-skanning. I det andet brev bad han om, at sagen blev stillet i bero på grund af resultatet af MR-skanningen.

Forvaltningslovens § 21, stk. 1

Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Vi vurderede, at en part som hovedregel kan forlange, at afgørelsen af en sag bliver udsat, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen. De undtagelser, som er angivet i loven, var ikke aktuelle i denne sag.

Vi slog fast, at bestemmelsen også finder anvendelse i den periode, hvor myndigheden genvurderer sin afgørelse efter en klage.

Parten skal ikke begrunde en anmodning om udsættelse

Bestemmelsens udformning betyder, at parten ikke skal begrunde, hvorfor man ønsker at komme med en udtalelse, eller hvilke oplysninger, parten eventuelt vil sende til myndigheden.

Hvis det på baggrund af anmodningen om udsættelsen er åbenbart for myndigheden, at parten ikke ved, hvilke oplysninger som er relevante for den afgørelse, som skal træffes, bør myndigheden vejlede borgeren om dette.

Ankestyrelsen har tidligere taget stilling til partens ret til at få afgørelsen i sin sag udsat, og at denne ret også gælder i forbindelse med genvurdering efter en klage.

På arbejdsskadeområdet kan bestemmelsen også anvendes mens Arbejdsskadestyrelsen tager stilling til, om klagen er omfattet af genvurderingspligten.

Læs mere i Principafgørelse F-1-04. Her ophævede vi nævnets afgørelse og kommunens remonstrationsafgørelse, og hjemviste sagen til kommunen til ny remonstrationsafgørelse, efter at have afventet yderligere oplysninger fra klager. >>

Læs også mere i Principafgørelse U-13-05. Her vurderede vi, at Arbejdsskadestyrelsen ikke var berettiget til at fastsætte en uforventet svarfrist på 2 uger over for sagens parter i forbindelse med uddybende bemærkninger til en anke. >>

Myndigheder kan ikke forlange, at borgerne skal skrive

For myndigheder er det ofte en administrativ fordel at kunne kommunikere skriftligt med borgerne ved breve, mails, digitale kontaktskemaer mv.

Ud fra borgerens synspunkt kan det også være en fordel, så borgeren klart kan dokumentere, hvad der er sket i sagen.

For mange borgere vil det imidlertid være nemmere og måske den eneste reelle mulighed at kommunikere mundtligt med myndigheden. I sådanne tilfælde er det myndighedens pligt at notere, hvad myndigheden eller borgeren har oplyst, så sagen forsat er skriftligt dokumenteret.

I Principafgørelse 207-11 havde myndigheden bedt borgeren om at sende sine bemærkninger til partshøringen skriftligt på et vedlagt ark. På myndighedens hjemmeside stod der vejledende om udsættelse af en sags afgørelse: "Du kan på ethvert tidspunkt bede os om at standse behandlingen af din sag. Vi skal blot have besked om det skriftligt".

Vi vurderede, at myndigheden ikke kunne stille krav om, at borgerne kun skriftligt kunne standse behandlingen af deres sag. Vi lagde vægt på, at et krav om skriftlighed kræver lovhjemmel, og at der ikke i forvaltningsloven eller arbejdsskadelovgivningen er hjemmel til, at en myndighed kan stille krav om, at borgeren kun kan henvende sig til myndigheden skriftligt.

Læs Principafgørelse 207-11 >>

"Vanens magt er svær at bryde"

Sådan fortæller en af de kommuner, som deltog i Ankestyrelsens evaluering af egne praksisundersøgelser i efteråret 2011. Den måde, sagsbehandlingen foregår på i kommunerne, kan være svær at lave om på. Her viser evalueringen, at Ankestyrelsens praksisundersøgelser og dialogmøder kan være med til at gøre sagsbehandlingen bedre – men også, at der stadigvæk er et arbejde med at omsætte anbefalinger til den daglige sagsbehandling.

Af fuldmægtig Samuel Nielsen, Ankestyrelsen

Evaluering af Ankestyrelsens praksisundersøgelser

Ankestyrelsen har i efteråret 2011 gennemført en evaluering af egne praksisundersøgelser. Evalueringen viser, at 94 procent af kommunerne er tilfredse med praksisundersøgelsen som et redskab til at forbedre sagsbehandlingen. Samtidig har kommunerne flere bud på, hvordan dialogmøderne kan forbedres.

Evalueringen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse, hvor 92 kommuner har deltaget samt interview med medarbejdere, fagkonsulenter og chefer i 5 kommuner.

Kommunerne er motiverede for at møde Ankestyrelsen og nævnene

Overordnet set er alle de interviewede kommuner motiveret for at deltage på Ankestyrelsens dialogmøder. Det samme gør sig gældende for de kommuner, som deltog i et formidlingsprojekt med et nævn.

Læringsprocessen betyder allermest

Kommunerne forklarer, at der sættes en læringsproces i gang, når de deltager i praksisundersøgelser og dialogmøder. Ifølge kommunerne kan læringsprocessen give en mere sikker forståelse af anvendelsen af retsreglerne i praksisundersøgelsen, som kan forbedre sagsbehandlingen.

På baggrund af to praksisundersøgelser og efterfølgende dialogmøder har en kommune for eksempel forbedret sagsbehandlingen fra væsentlige faglige fejl og mangler til mindre administrative fejl og mangler.

Læringsprocessen er ressourcekrævende, erfarer kommunerne. Men det kan betale sig, fordi sagsbehandling og afgørelser bliver mere ensartede og korrekte.

Hvorfor egentlig deltage på dialogmøderne?

Kommunerne deltager på dialogmøderne af flere grunde, fx fordi:

- På dialogmøderne kan kommunerne gå i dialog med Ankestyrelsen om resultaterne fra praksisundersøgelsen.

- På dialogmødet kan kommunerne få brugbar viden om, hvordan andre kommuner har brugt resultaterne fra praksisundersøgelsen.
- Dialogmødet medvirker til at 'sortere' i praksisundersøgelsens resultater, så kommunen kan prioritere rækkefølgen af ændringer i sagsbehandlingen.

Forløbet med praksisundersøgelser og dialogmøder kan forbedres

Til trods for, at kommunerne er tilfredse med det faglige udbytte af praksisundersøgelserne, så kan det knibe med at indarbejde praksisundersøgelsens resultater og anbefalinger i den daglige sagsbehandling.

Ifølge kommunerne bør praksisundersøgelsens resultater og anbefalinger være mere håndgribelige i form af konkrete retningslinjer og procedurer. Ankestyrelsens dialogmøder bør også tage afsæt i, hvordan praksisundersøgelsen kan omsættes i praksis.

Kommunerne foreslår blandt andet, at der afsættes mere tid til at drøfte praksisundersøgelsens resultater og anbefalinger på dialogmødet. Kommunerne foreslår også en faglig og dialogbaseret opfølgning på møderne.

Ankestyrelsen følger op på evalueringens resultater

Som evalueringen viser, er praksisundersøgelserne et godt afsæt for en dialog med kommunerne. Derfor vil Ankestyrelsen i fremtiden arbejde endnu mere målrettet med at formidle praksisundersøgelserne og følge op på, at sagsbehandling og afgørelser bliver forbedret.

Det indebærer blandt andet, at Ankestyrelsen vil kombinere praksisundersøgelser med egentlig undervisning af kommunerne samt opfølgning for netop at opkvalificere sagsbehandlingen – især i de kommuner, hvor praksisundersøgelsen viser et behov for en mere sikker anvendelse af lovgivningen.

Læs mere om Ankestyrelsens vejlednings- og opfølgningsprojekt i "Styrket vejledning og opfølgning" >>

I rapporten kan du læse mere om:

- I hvilket omfang kommunerne behandler praksisundersøgelserne
- Kommunernes tilfredshed med praksisundersøgelserne og dialogmøderne
- Praksisundersøgelsernes indvirkning på sagsbehandlingen
- Hvorfor kommunerne er motiveret for at møde Ankestyrelsen og nævnene
- Kommunernes faglige udbytte af møderne med Ankestyrelsen og nævnene
- Kommunernes forslag og idéer til at forbedre Ankestyrelsens dialogmøder

Generelt om praksisundersøgelser

Ankestyrelsen, beskæftigelsesnævnene og de sociale nævn er forpligtet til at koordinere, at afgørelser, der kan indbringes for Ankestyrelsen og nævnene, træffes i overensstemmelse med lovgivningen og praksis.

Ankestyrelsen har ansvaret for praksiskoordinering på landsplan, mens nævnene har ansvaret på regionalt plan. Praksisundersøgelserne er et redskab, som benyttes til at få klarhed over, om myndighedernes afgørelser er i overensstemmelse med lovgivningen og til at sikre ensartethed og ligebehandling på landsplan. Hvis undersøgelserne afdækker fejl og mangler i sagsbehandlingen, giver praksisundersøgelserne et grundlag for at målrette den fremadrettede vejledningsindsats.

Ved en praksisundersøgelse indkalder Ankestyrelsen et antal sager fra underinstanserne og foretager en gennemgang af disse med henblik på en legalitetsvurdering. Legalitetsvurderingen indebærer dels en materiel vurdering af afgørelsernes rigtighed i forhold til lovgivningen og Ankestyrelsens praksis, dels en formel vurdering af sagerne i forhold til de forvaltningsretlige regler.

Læs mere om praksisundersøgelser i "Praksisundersøgelser er med til at sikre ligebehandling" i Nyt fra Ankestyrelsen nr. 1 januar 2011 >>

Kort om dialogmøder

Både Ankestyrelsen og nævnene på det sociale område og beskæftigelsesområdet afholder dialogmøder med kommunerne i forlængelse af gennemførte praksisundersøgelser. Behovet for at afholde dialogmøderne vurderes ud fra resultaterne af praksisundersøgelsen. Som udgangspunkt har dialogmøderne til formål at omsætte praksisundersøgelsens resultater og anbefalinger operationelt til kommunernes sagsbehandling. På dialogmøderne deltager de kommuner, som oprindeligt deltog i praksisundersøgelsen.

Styrket vejledning og opfølgning

Ankestyrelsens og statsforvaltningernes praksisundersøgelser er et centralt instrument i den praksiskoordinering på velfærdsområdet, som skal være med til at sikre ensartede afgørelser i ensartede sager. Ankestyrelsen og statsforvaltningerne har i de senere år arbejdet med at styrke formidlingen og opfølgningen i forhold til landets kommuner.

Af fuldmægtig Nelle Seiersen, Ankestyrelsen

Fokus på formidling siden 2010

Siden 2010 har statsforvaltningerne, undtagen Statsforvaltning Midtjylland, gennemført formidlingsprojekter. Formidlingen har været en succes.

Formidlingsprojekterne har taget udgangspunkt i landsdækkende praksisundersøgelser gennemført af Ankestyrelsen. Alle Kommuner i den pågældende region har deltaget med sagsbehandlere og fagchefer fra det sagsområde, som formidlingen har handlet om.

Kommunerne har fået indgående vejledning på heldagsmøder. Her er sagsbehandlingsmetoder også blevet drøftet. Formidlingen har også bidraget med tværgående erfaringsudveksling.

I artiklen "Vejledning fra nævnet fører til ændringer i kommunernes sagsbehandling" fra Nyt fra Ankestyrelsen nr. 7 oktober 2011, kan du læse mere om, hvordan et formidlingsprojekt praktisk kan foregå >>

Udover den formidling, der sker på baggrund af Ankestyrelsens undersøgelser, gennemfører de sociale nævn og beskæftigelsesankenævnene i statsforvaltningerne også regionale praksisundersøgelser.

Fælles undervisning til alle kommuner i 2012

I 2012 vil de sociale nævn, Ankestyrelsen og Social- og integrationsministeriet undervise alle landets kommuner i servicelovens § 100 om merudgifter til voksne.

Formidlingen sker på baggrund af praksisundersøgelsen om merudgifter til voksne, som Ankestyrelsen offentliggjorde i november 2011. Praksisundersøgelsen viste, at sager vedrørende borgere med komplekse sygdomsbilleder, f.eks. personer med psykiske sygdomme eller sammensatte sygdomme, er vanskelige at vurdere. Der er derfor behov for en øget vejledningsindsats på området. Undervisningen vil foregå i foråret 2012.

Vi følger op på kommunernes tilbagemeldinger

Målet med Ankestyrelsens praksisundersøgelser er, at sagsbehandling og afgørelser bliver forbedret. Praksisundersøgelser, vejledning og opfølgning skal derfor ses som et

samlet hele, der vil opkvalificere sagsbehandlingen i kommunerne og understøtte, at kommunerne og nævnene træffer korrekte afgørelser.

Ankestyrelsen vil derfor også fremover arbejde målrettet og systematisk med formidling og vejledning med udgangspunkt i vores praksisundersøgelser. Vi følger op på kommunernes tilbagemeldinger om anvendeligheden af praksisundersøgelserne i den daglige sagsbehandling. I udvalgte kommuner vil vi desuden se på, om den øgede vejledningsindsats har ført til bedre afgørelser. Vi vil i den forbindelse tage afsæt i praksisundersøgelsens resultater i de enkelte kommuner.

Praksisundersøgelser og formidling i 2012

Formidling

De sociale nævn, Ankestyrelsen og Social- og integrationsministeriet indgår i et samarbejde om formidling af Servicelovens § 100, merudgifter til voksne til alle landets kommuner i foråret 2012.

Praksisundersøgelser

Ankestyrelsen:

- Praksisundersøgelse om førtidspension til psykisk syge, lov om social pension § 16
- Praksisundersøgelse om betingelser for uarbejdsdygtighed efter sygedagpengelovens § 7

Beskæftigelsesankenævnene i Statsforvaltningerne:

- Hovedstaden, praksisundersøgelse om tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kap 8,9, 10 -12
- Sjælland, Praksisundersøgelse om ophør af sygedagpenge efter sygedagpengelovens § 21
- Nordjylland, Praksisundersøgelse om førtidspensionister under 40 år, lov om social pension § 16
- Midtjylland, praksisundersøgelse om sanktioner på kontanthjælpsområdet, jf. LAS §§ 41 og 42
- Syddanmark, praksisundersøgelse om revalidering, lov om aktiv social politik, kapitel 6

Vanskeligt at vurdere om efterværn virker efter hensigten

Når kommunerne i Nordjylland tilbyder efterværn til unge, bygger sagsbehandlingen ofte på ubearbejdede eller utilstrækkelige oplysninger. Derfor er det tvivlsomt, om det efterværn, kommunerne iværksætter, består i de rette foranstaltninger, der kan sikre de udsatte unge den bedst mulige overgang til voksenlivet. Desuden er grundlaget for at bringe foranstaltningerne til ophør igen ofte meget tvivlsomt. Det viser en ny praksisundersøgelse fra Det Sociale Nævn i Region Nordjylland.

Af fagchef Frede Fisker, Det Sociale Nævn, Statsforvaltningen Nordjylland

Efterværn fra start til slut

Det Sociale Nævn i Region Nordjylland har undersøgt 37 sager, hvor kommunerne har iværksat efterværn. Undersøgelsen har ikke kun handlet om beslutningsgrundlaget for efterværnet, men også det efterfølgende forløb frem til foranstaltningerne ophørte.

Hvad er efterværn?

Efterværn er tilbud til unge i alderen 18-22 år. Hjælpen har til formål at bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse og herunder have fokus på at understøtte den unges uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold, f.eks. at den unge får sin egen bolig.

[Læs servicelovens § 76 om efterværn >>](#)

I 32 af de 37 sager har vi vurderet, at der var oplysninger nok i sagerne til, at der var grundlag for at træffe beslutning om efterværn. Sagerne indeholdt som oftest en omfattende beskrivelse af den unges problemer siden den tidlige barndom og beskrivelse af, hvilke foranstaltninger der har været sat i værk for at afhjælpe disse problemer.

Det var desuden tilstrækkeligt klart, at de unge stadig havde behov for hjælp, og at de foranstaltninger, som kommunerne kan tilbyde under efterværn, kunne medvirke til at hjælpe de unge.

Mangelfulde handleplaner kan skabe manglende effekt

I de fleste sager bestod efterværnet i, at den foranstaltning, som en kommune havde iværksat, indtil den unge blev 18 år, fortsatte uændret i en periode. Ofte skete det, uden at kommunen havde truffet en formel beslutning.

Foranstaltningerne fortsatte også, uden at kommunen havde revideret den unges handleplan, selvom planen kun var gældende, indtil den unge fyldte 18 år. Efter loven skal kommunen revidere en handleplan i så god tid, at kommunen kan nå at træffe afgørelse om, hvorvidt der skal iværksættes efterværn, inden den unge fylder 17½ år.

Grunden til denne tidsfrist er, at kommunen skal tilvejebringe et fyldestgørende grundlag for at kunne tage stilling til, om den unge stadig har behov for hjælp, når han eller hun er over 18 år, og hvilken hjælp kommunen skal tilbyde.

Derfor er det vigtigt, at kommunerne overholder disse regler og aktivt inddrager den unge i processen. Formålet er, at den unge og kommunen i videst muligt omfang er enige om, hvad der skal ske, når den unge fylder 18 år, og den unge får god tid til at indrette sig på sin tilværelse efter det 18. år.

Det er derfor efter vores opfattelse en alvorlig sagsbehandlingsfejl, når kommunerne ikke overholder reglerne om revision af handleplaner.

Glidende overgang til efterværn

I de sager, som vi har undersøgt, består efterværn typisk i, at en ung, som er anbragt uden for hjemmet, fortsætter med at bo på anbringelsesstedet i kortere eller længere tid. Der er dog enkelte sager, hvor den unges anbringelsessted senere er ændret, efter at efterværn er iværksat.

Efterværn består også ofte i, at unge, som allerede har en støttekontaktperson, fortsætter med denne ordning, når de er fyldt 18 år. I en del tilfælde har kommunen ændret det antal timer pr. uge, som støttekontaktpersonen var til rådighed for den unge.

Kun i 4 af de 37 sager er selve indholdet af foranstaltningen blevet ændret. Her består ændringen i, at den unge ikke længere er anbragt og i stedet har fået en støttekontaktpersonordning. Denne ændring har vi i 3 af de 4 sager vurderet var i orden, men vi har ikke set på, om der var grundlag for at ændre i indholdet af hjælpen i de andre sager.

Ophør af efterværn

Efterværn er frivilligt for den unge, og det skal derfor ophøre, hvis den unge ikke længere ønsker at medvirke. Det har været tilfældet i flere af sagerne. I andre sager er den unge fyldt 23 år, og efter loven ophører både iværksatte foranstaltninger og mulighederne for at tildele efterværn. Det fremgår ikke altid klart af sagerne, om foranstaltningen rent faktisk er ophørt.

Der er også sager, hvor den unge er flyttet fra kommunen, og dermed er foranstaltningen ophørt - i hvert fald i forhold til fraflytningskommunens forpligtelser.

I 16 sager er foranstaltningen ophørt ved en myndighedsbeslutning. Efter loven kan det ske, hvis formålet med foranstaltningen er opfyldt, og behovet for efterværn derfor ikke længere er til stede. Foranstaltningen kan også stoppe, hvis det ikke længere har noget formål at fortsætte foranstaltningen, fordi den unge ikke har gavn af foranstaltningen.

I 9 af de 16 sager har vi enten været uenige med kommunen i, at foranstaltningen skulle stoppe, eller også mener vi, at sagen ikke indeholdt tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om det var korrekt at stoppe hjælpen til den unge.

Unge får ikke ordentlig besked eller klagevejledning

I stort set samtlige sager havde den unge ikke fået skriftlig meddelelse om, at kommunen iværksatte efterværn. I bedste fald fremgår det af et journalnotat, at den unge har fået mundtlig besked, men så er det ofte uden nærmere begrundelse eller klagevejledning.

Fordi undersøgelsen kun omfatter sager, hvor kommunerne har besluttet, at der skal være efterværn, belyser undersøgelsen ikke, om den unge heller ikke får en skriftlig afgørelse, når kommunen har besluttet, at den ikke vil iværksætte efterværn. Det beskedne antal klager til Det Sociale Nævn og den formløse måde, kommunerne behandler disse sager, giver os anledning til at tro, at det kan være tilfældet.

Derfor understreger vi over for kommunerne, at de unge altid bør have skriftlig besked om alle afgørelser om efterværn, herunder ændring og ophør. Afgørelserne skal indeholde både en begrundelse og en korrekt klagevejledning, og der skal være partshørt, inden kommunen træffer afgørelse.

Forkerte kommuner træffer afgørelserne

Undersøgelsen viser også, at det meget ofte er en forkert kommune, som træffer afgørelsen om efterværn.

Det skyldes, at en den unge i retlig henseende skifter opholdskommune, når han eller hun fylder 18 år og bor i anden kommune end den, som engang afgjorde, at den unge skulle anbringes uden for hjemmet. Når den unge fylder 18 år får han eller hun selvstændig opholdskommune i den kommune, hvor den unge faktisk bor.

For anbragte unge vil den nye opholdskommune almindeligvis være den kommune, hvor den unge hidtil har været anbragt. Det er derfor denne kommune, der skal træffe afgørelse om efterværn. Kommunens afgørelse skal dog træffes på grundlag af en revideret handleplan og en indstilling fra den anbringende kommune, og opholdskommunen har ret til refusion af udgifterne til efterværn fra den oprindeligt anbringende kommune.

Efter vores undersøgelse ser det dog ud til, at det i praksis er den kommune, der oprindeligt har besluttet anbringelsen, der træffer afgørelse om efterværn, og fortsat

fungerer som opholdskommune for den unge. Denne praksis er kun lovlig, hvis det er aftalt mellem kommunerne, og den unge er enig. En sådan aftale fremgår kun af 1 sag.

Vi opfordrer derfor kommunerne til at være meget mere opmærksomme på, hvem der har kompetencen til at træffe afgørelse om efterværn. Det kan være hensigtsmæssigt at aftale med den hidtidige opholdskommune, at den fortsat er handlekommune, men det skal i så fald ske med samtykke fra den unge.

Læs praksisundersøgelsen om efterværn på www.statsforvaltningen.dk >>

Læs også artiklen "Nogle anbragte unge kan blive på anbringelsesstedet til de er 23 år" i Nyt fra Ankestyrelsen nr. 7 oktober 2011 >>

Forkert brug af sanktioner over for modtagere af ledighedsydelse

Mange borgere i Midtjylland har fået en sanktion i form af stop for eller afslag på ledighedsydelse, selvom betingelserne for, at kommunen kunne give sanktionen, ikke var til stede. Det viser ny praksisundersøgelse fra Beskæftigelsesankenævnet Midtjylland. 90 procent af de sager, som nævnet har undersøgt, var blevet ændret eller hjemvist, hvis borgeren havde klaget over kommunens afgørelse.

Af Anette Bjerre Mortensen og Gerda Søe, Beskæftigelsesankenævnet, Statsforvaltningen Midtjylland

Undersøgelsens formål og omfang

Beskæftigelsesankenævnet Midtjylland har undersøgt 52 sager fra 13 af regionens kommuner, hvor der er truffet afgørelse om sanktioner efter aktivlovens § 74 b. Det drejer sig om sager, hvor borgeren har

- fået afslag på ledighedsydelse, fordi kommunen har vurderet, at pågældende er selvforskyldt ledig efter et fleksjob
- fået stoppet sin ledighedsydelse i 3 eller 5 uger
- mistet sin ret til ledighedsydelse, indtil pågældende har været ansat i nyt fleksjob i 9 måneder inden for de seneste 18 måneder.

[Læs aktivlovens § 74 b >>](#)

Næsten hver 2. sag er forkert

I 24 af sagerne har nævnet vurderet, at kommunen har anvendt reglerne forkert. For eksempel har kommunen standset ledighedsydelsen med henvisning til, at borgeren har afvist et rimeligt tilbud om fleksjob, hvor nævnet har vurderet, at der ikke forelå et konkret tilbud om fleksjob.

Et andet eksempel er, at kommunen har givet afslag på ledighedsydelse på grund af selvforskyldt ledighed efter et fleksjob, hvor nævnet har vurderet, at borgeren havde en rimelig grund til ophør af fleksjob.

I andre tilfælde har kommunen henvist til, at borgeren ikke har deltaget i en opfølgningsamtale eller en samtale i et individuelt kontaktføreløb, selvom der reelt var tale om, at borgeren udeblev fra et beskæftigelsestilbud. Der er ikke hjemmel til, at kommunerne kan tildele en sanktion til en borger, som udebliver fra et beskæftigelsestilbud, medmindre det er et led i et rådighedsafklaringsforløb.

Ofte mangler vejledning om risiko for sanktion

Det er en forudsætning for at anvende en sanktion efter aktivlovens § 74 b, at kommunen har givet borgeren relevant vejledning om, at han eller hun kan blive ramt af en bestemt sanktion, hvis han eller hun ikke overholder sine pligter til at deltage i jobsamtaler, rådighedsafklaring m.v. I 18 af de 33 sager, hvor vejledning var relevant, har kommunen ikke givet den nødvendige vejledning til borgeren om risikoen for en sanktion.

Sagerne var ikke tilstrækkeligt oplyst

Beskæftigelsesankenævnet har i halvdelen af sagerne vurderet, at sagen ikke var tilstrækkelig oplyst, inden kommunen traf afgørelse om at give en sanktion. Det hænger i mange tilfælde sammen med, at kommunen har begået væsentlige partshøringsfejl, hvor borgeren ikke er blevet bedt om at forklare, hvorfor pågældende er udeblevet m.v.

Forkert myndighed har truffet afgørelse

I mere end halvdelen af sagerne er afgørelserne truffet af kommunens jobcenter, som efter reglerne alene har kompetence til at indstille til ydelseskontoret om en sanktion. Dette kan dog hænge sammen med, at nogle af afgørelserne er truffet for flere år siden. Nogle af kommunerne har formodentligt ændret dette i mellemtiden.

Andre sagsbehandlingsfejl

I 8 sager skulle kommunen have anvendt arbejdsevnetoden, herunder udarbejdet og ajourført ressourceprofilen. Det drejer sig om sager, hvor kommunen træffer afgørelse om rådighed for et fleksjob efter aktivlovens § 74 b, stk. 3. Kun i en af disse sager var metoden anvendt i tilstrækkelig grad.

Nævnet mener, at kommunernes begrundelse til borgeren om, hvorfor han eller hun får en sanktion, er utilstrækkelig i cirka hver tredje sag. I en stor del af sagerne mener nævnet, at klagevejledningen til borgeren er ufyldstgørende.

Derudover har nævnet vurderet, at der er forskellige sagsbehandlingsfejl i en stor del af sagerne.

[Læs alle nævnets anbefalinger i praksisundersøgelsen >>](#)

[Læs hele praksisundersøgelsen "Ledighedsydelse og sanktioner" på \[www.statsforvaltningen.dk\]\(http://www.statsforvaltningen.dk\) >>](#)

Det kniber med helhedsvurderingen ved afslag på ledsageordning

Kommunernes afslag på ledsageordning er ofte korrekte, men kommunerne skal blive bedre til at vurdere, om borgeren har ret til ledsagelse efter andre regler. Det viser en ny praksisundersøgelse, som Det Sociale Nævn i Midtjylland har offentliggjort.

Af specialkonsulent Elisabeth Bak og fuldmægtig Ricky Krabbe, Det Sociale Nævn, Statsforvaltningen Midtjylland

Få sager om ledsageordning

Praksisundersøgelsen har omfattet 6 midtjyske kommuner, der tilsammen har indsendt 45 sager. Det Sociale Nævn havde bedt om 84 sager, så nævnet må konstatere, at kommunerne enten ikke har mange sager af denne type, eller også bliver størstedelen af dem påklaget, hvilket betyder, at de ikke kan indgå i en praksisundersøgelse.

Ledsageordningens indhold

Ledsageordningen efter servicelovens § 97 går kort fortalt ud på, at personer mellem 18 og 67 år, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har ret til 15 timers ledsagelse om måneden til aktiviteter, som man selv vælger. Ordningen omfatter ikke personer med sindslidelse eller behov for socialpædagogisk bistand. Disse personer kan bevilliges ledsagelse efter andre regler.

[Læs servicelovens § 97 >>](#)

De fleste afslag efter § 97 er korrekte

Undersøgelsen har vist, at kommunernes afgørelser i cirka 2/3 af de undersøgte sager er i overensstemmelse med regler og praksis. De resterende sager ville som hovedregel være blevet hjemvist, hvis det havde været klagesager, fordi der mangler væsentlige oplysninger.

Typiske grunde til afslag

Når kommunerne giver afslag på ledsagerordning, begrunder de det oftest med, at

- Borgeren er i stand til at færdes selv
- Borgeren har behov for socialpædagogisk støtte i forbindelse med ledsagelse
- Borgeren har en sindslidelse

Herudover er der også andre grunde til afslag, fx alder.

Borgeren skal kunne færdes alene i tilstrækkelige sammenhænge

I de sager, hvor kommunerne vurderer, at borgeren kan færdes selv, skal kommunerne særligt være opmærksomme på, i hvor mange sammenhænge og i hvilke sammenhænge borgeren kan færdes selvstændigt.

Det er fx ikke tilstrækkeligt at give afslag med henvisning til, at borgeren er i stand til at færdes i to sammenhænge, fx til et beskæftigelsestilbud og besøg hos forældre, hvis borgeren i øvrigt ikke kan færdes selvstændigt.

Kommunerne skal også være opmærksomme på, at selvom borgeren er i stand til at transportere sig selv til mange steder, så kan der være funktioner forbundet med aktiviteter udenfor hjemmet, som borgeren ikke kan klare uden bistand fra andre, og borgere kan derfor være berettiget til ledsageordning.

Læs Principafgørelse C-43-00 om en kørestolsbruger, der var berettiget til en ledsageordning >>

Læs Principafgørelse C-4-02 om en ansøger med Downs Syndrom, der ikke var berettiget til ledsageordning >>

Læs Principafgørelse 74-10 om en mand med afasi og tilstødende epilepsi efter apopleksi, som var omfattet af personkredsen for ledsageordning >>

Udfordringer når behovet for socialpædagogisk bistand vurderes

I sager, hvor borgeren har behov for socialpædagogisk støtte, skal kommunerne sikre, at der er oplysninger, som nærmere beskriver, hvilken støtte borgeren skal have i forbindelse med ledsagelse. Det er ikke tilstrækkeligt at henvise til, at borgeren i forvejen bor i et botilbud eller modtager socialpædagogisk støtte som begrundelse for afslag.

Principafgørelserne C-25-00 og C-17-03 er eksempler på afgrænsningen af, hvornår et socialpædagogisk behov udelukker en ledsageordning.

Læs Principafgørelse C-25-00 om betingelserne for ledsageordningen >>

Læs Principafgørelse C-17-03 om en psykisk udviklingshæmmet ansøger, som ikke var berettiget til en ledsageordning >>

Helhedsvurderingen kan blive bedre

Kommunerne er efter retssikkerhedslovens § 5 forpligtet til at behandle en ansøgning om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning.

Selvom størstedelen af afslagene efter servicelovens § 97 er korrekte, er der et flertal af sager, hvor nævnet har vurderet, at kommunernes helhedsvurdering ikke er god nok.

Størstedelen af disse sager drejer sig om afslag på hjælp efter § 97 på grund af behov for socialpædagogisk bistand. I de fleste tilfælde har et sådant afslag ikke ført til, at kommunen også har vurderet ansøgningen om ledsagelse efter andre regler, særligt servicelovens § 85.

Kommunerne skal derfor skærpe fokus på at behandle en ansøgning om hjælp efter alle de muligheder, der findes i den sociale lovgivning.

Læs servicelovens § 85 >>

Det kan være nødvendigt at indhente en fuldmagt

I forhold til formelle forhold er det særligt partsrepræsentation, der volder kommunerne kvaler. Kommunerne skal derfor være mere opmærksomme på, om der er behov for at indhente fuldmagter, fx når et familiemedlem har indgivet en ansøgning eller lignende på vegne af den borger, sagen vedrører.

Undersøgelsen viser i øvrigt, at kommunerne generelt er gode til at efterleve forvaltningslovens krav om partshøring, begrundelse og klagevejledning.

Tilbud om dialogmøde

Vi har opfordret interesserede kommuner til at deltage i et dialogmøde om undersøgelsen.

Læs hele praksisundersøgelsen "Afslag på ledsageordning efter servicelovens § 97" på www.statsforvaltningen.dk >>

Motion og arbejde

Er en skade opstået under sportsaktiviteter, som ikke er en del af de normale arbejdsopgaver, kan skaden befinde sig i en gråzone mellem arbejde og fritid. Det får betydning for, om der kan gives arbejdsskadeerstatning. Ankestyrelsen har i 3 nye Principafgørelser fastlagt retningslinjerne for, hvornår vi anser sådan en skade for at være en del af arbejdet og dermed for omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

Af fuldmægtig Louise Brandt, Ankestyrelsen

Skader under motion i arbejdstiden

Som ansat på en arbejdsplads er vores primære funktion at udføre arbejdsopgaver for vores arbejdsgiver. Hos professionelle idrætsudøvere er arbejdsopgaverne fx at træne og deltage i konkurrencer. Men de fleste af os skal ikke deltage i sportsaktiviteter eller dyrke motion som arbejdsopgaver.

Ankestyrelsen ser imidlertid flere og flere eksempler på, at arbejdsgiveren tilbyder de ansatte forskellige motionstilbud. Tilbudene giver på forskellig vis ansatte mulighed for at dyrke idræt eller motion i eller uden for arbejdstiden. Det skaber tvivl om, hvordan den ansatte er stillet, hvis der sker en skade under sports- eller motionsaktiviteterne.

Læs også artiklen "Gråzonen mellem arbejde og fritid" om skader, der opstår i en gråzone mellem arbejde og fritid. Artiklen kan læses i Nyt fra Ankestyrelsen nr. 8. december 2010 på www.ast.dk >>

Er det en arbejdsskade? Momenter i vurderingen

Sager om skader, der sker i forbindelse med motion på arbejdspladsen, er præget af meget specifikke omstændigheder. Vi afgør derfor sagerne konkret.

Ud fra de sager, vi har afgjort, kan vi pege på, at nogle af de kriterier, der vil indgå i vores vurdering vil være, hvorvidt:

- sportsaktiviteten foregår på arbejdsgiverens initiativ
- arbejdsgiveren tilskynder medarbejderne til at deltage
- arbejdsgiveren finansierer aktiviteten
- arbejdsgiveren står for planlægning, iværksættelse og gennemførelse samt evaluering af aktiviteten
- sportsaktiviteten foregår i arbejdstiden som en del af ansættelsen eller i fritiden
- arbejdsgiveren stiller særlige krav til medarbejdernes mødepligt eller andre vilkår
- det er frivilligt at deltage
- det er en reklamemæssig værdi for arbejdsgiveren

- arbejdsgiveren begrundet aktiviteten med at skabe øget sammenhold og bedre sundhed blandt medarbejderne

Der kan sagtens være andre momenter, som vil være relevante, når vi vurderer, om en skade er en arbejdsskade.

Skade under intern motionsordning

Ankestyrelsen har i 3 nye Principafgørelser taget stilling til skader, opstået under en sportsaktivitet i arbejdstiden eller i tæt sammenhæng med arbejdstiden.

Udgangspunktet er, at motion er et privat anliggende, og eventuelle skader er derfor ikke arbejdsskader. Hvis arbejdsgiveren derimod planlægger og gennemfører en motionsaktivitet eller motionsordning i arbejdstiden, kan vi fravige dette udgangspunkt.

I en af de 3 Principafgørelser anerkendte vi en skade som en arbejdsskade, da skaden var sket under en gåtur i forbindelse med virksomhedens interne motionsordning. Vi lagde vægt på, at arbejdsgiveren havde taget initiativ til at oprette motionsordningen og tilskyndet de ansatte til at deltage, selvom deltagelsen var på frivillig basis.

Vi lagde også vægt på, at den daglige halve times motion foregik i arbejdstiden og som en del af ansættelsen. Den ansatte skulle være i selskab med mindst én af kollegerne, så der var et socialt element i ordningen, som skulle fremme sammenholdet på arbejdspladsen.

[Læs Principafgørelse 203-11 >>](#)

Skade under firmaarrangeret sportsprojekt

I en anden Principafgørelse vurderede vi også, at en skade, der var sket i forbindelse med motion på arbejdet, var omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

Formålet med det pågældende firmaarrangerede sportsprojekt var at få lagerarbejdere til at dyrke motion og dermed få en bedre livskvalitet. Arbejdsgiveren havde arrangeret et samarbejde med et firma, som skulle føre kontrol med de ansattes udvikling, og kontrollen skulle foregå i arbejdstiden. De deltagende medarbejdere blev kraftigt opfordret til at deltage i projektet. Tilmeldingen var dog frivillig, men derefter var der mødepligt.

Vi lagde vægt på, at arbejdsgiveren havde arrangeret og finansieret sportsprojektet. Desuden stod arbejdsgiveren for planlægningen, iværksættelsen, gennemførelsen og evalueringen af projektet, og en del af sportsprojektet skulle foregå i arbejdstiden. Arbejdsgiveren var så aktivt involveret i projektet, at vi afgjorde, at selv om det var

frivilligt at deltage i sportsprojektet, skulle skaden anerkendes efter arbejdsskadelovgivningen.

[Læs Principafgørelse 204-11 >>](#)

Skade under en firmafodboldturnering

Den sidste af de 3 Principafgørelser handler om skade under en firmafodboldturnering, som strakte sig over en sæson. I modsætning til de to andre Principafgørelser afviste vi her at anerkende skaden som en arbejdsulykke, da den ikke skyldtes arbejdet eller de forhold, det var foregået under.

Vi lagde vægt på, at der ikke var beskrevet en tæt forbindelse til arbejdet eller dets forhold, fordi turneringen i højere grad havde karakter af fritid end af arbejde. Arbejdsgiveren var ikke direkte involveret i planlægningen af selve turneringen. Den blev arrangeret af en forening. Vi lagde også vægt på, at der var tale om en turnering, som strakte sig over en vintersæson, hvor der blev spillet fodboldkamp cirka hver 3. uge. Der var desuden frivilligt at deltage, og turneringskampene foregik uden for arbejdstiden.

[Læs Principafgørelse 205-11 >>](#)

Skade under DHL Stafetten

Vi har i januar 2011 afgjort en sag om en skade, der opstod under deltagelse i motionsløbet DHL Stafet. Vi afviste at anerkende skaden som en arbejdsulykke, med den begrundelse, at skaden ikke skyldtes arbejdet eller de forhold, hvorunder det var foregået under.

Vi lagde vægt på, at arbejdsgiveren ikke havde haft en tilstrækkelig interesse eller indflydelse på arrangementet til, at der kunne være tale om at anerkende skaden efter arbejdsskadelovgivningen. Vi henviste til, at arbejdsgiveren ikke havde fastsat rammerne for løbet, ligesom løbet ikke var arrangeret eller tilrettelagt af arbejdsgiveren. Arbejdsgiveren havde opfordret til at deltage i løbet, men det var frivilligt om de ansatte ville deltage i stafetten.

Vi bemærkede, at det forhold at arbejdsgiveren havde betalt forplejning, transporten og udleveret t-shirts med logo til firmaets deltagere i stafetten ikke medførte, at arbejdsgiveren havde en overordnet interesse i, at de ansatte deltog i DHL-stafetten.

Afgørelsen, der ikke er offentliggjort som en Principafgørelse, er indbragt for domstolene, og sagen afventer nu rettens dom.

Skæve mén

Efter arbejdsskadeloven kan der gives godtgørelse for varigt mén på grund af gener, som en arbejdsskade medfører i den tilskadekomnes hverdag. Méngraden bliver som udgangspunkt fastsat efter brøker, der giver fx procenterne 5, 8, 10, 12, 15, 18, 20, 25 osv. I nogle tilfælde vil der dog blive fastsat et skævt mén. Et skævt mén er fx en méngrad på 13 eller 17 procent.

Af fuldmægtig Charlotte Siig Niclasen, Ankestyrelsen

Méngraden tager sit udgangspunkt i brøker

Historisk set er der ved fastsættelsen af méngraden taget udgangspunkt i brøker. Det vil sige, at méngraden fastsættes på baggrund af brøkerne 1/20, hvilket svarer til 5 procent, 1/12, svarende til 8 procent, 1/10, svarende til 10 procent osv.

Hvis vi ender på et såkaldt "skævt mén", når vi fastsætter méngraden, vil vi som udgangspunkt runde op eller ned til en ménprocent, som svarer til en brøk. Det gør vi ud fra en vurdering af de samlede gener.

I særlige tilfælde kan der være "skævt mén"

I særlige tilfælde kan vi fastsætte et skævt mén. Det har vi slået fast i en ny Principafgørelse på arbejdsskadeområdet.

Flere skader uafhængige af hinanden

Vi fastsætter et skævt mén, når

1. der er flere skader,
2. skaderne er uafhængige af hinanden, og
3. méngraden for hver enkel skade direkte fremgår af méntabellen (tabellarisk mén).

I disse sager sammenlægger vi méngraden for de enkelte skader frit, også selvom de ender med et samlet skævt mén.

Det kan fx være en situation, hvor den tilskadekomne har både en skade i form af lette daglige nakkesmerter med let bevægeindskrænking, som svarer til 5 procent efter méntabellens punkt B.1.1.1., samt et brud på hælben med lette smerter og let nedsat bevægelighed i bagfoden, som svarer til 8 procent efter méntabellens punkt D.2.4.1. I dette tilfælde vil vi fastsætte méngraden til 13 procent.

Flere skader samme sted på kroppen

Vi kan også fastsætte et skævt mén, når der er tale om flere skader samme sted på kroppen. Vi lægger dog kun méngraden for skaderne sammen, når vurderingen af det varige mén for den ene skade kan foretages helt uafhængigt af den anden.

Det kan fx være en situation, hvor der er en skade i form af tab af ydre øre, som svarer til 8 procent efter méntabellens punkt A.6.1.1., og høre- og kommunikationshandicap på HE1 og KE0, som svarer til 5 procent efter méntabellens punkt A.6.3. I en sådan sag vil vi fastsætte méngraden til 13 procent.

Et skævt mén kræver tabellariske mén

Der skal være tale om tabellariske mén, før vi kan tilkende et samlet skævt mén. Et tabellarisk mén betyder, at skadens følger direkte fremgår af et punkt i méntabellen, og ikke indeholder et interval.

Et eksempel på et punkt i méntabellen, der indeholder et interval, er méntabellens punkt A.4.2.1. Her svarer kognitiv svækkelse efter hjerneskade til et mén på 5-15 procent. Hvis vi fx inddrager dette punkt, når vi fastsætter méngraden, kan vi altså ikke fastsætte et samlet skævt mén.

Vi kan heller ikke fastsætte et skævt mén, når der er tale om en hel eller delvis skønsæssig vurdering. Det gælder også, hvis vi foretager fradrag i den samlede méngrad.

Principafgørelse med skævt mén

I Principafgørelse 14-12 fastsatte vi méngraden til 13 procent, da skadelidtes gener svarede til méntabellens punkt D.2.9.2. om hofte og méntabellens punkt D.2.7.10 om knæled. Skaderne var uden symptomoverlap og blev hver for sig vurderet efter punkter i méntabellen, der ikke indeholder et skøn.

[Læs Principafgørelse 14-12 >>](#)

[Se desuden méntabellen på Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside \[www.ask.dk\]\(http://www.ask.dk\) >>](#)

Kort Nyt fra Ankestyrelsen

Ankestyrelsen udgiver ikke flere årsberetninger fra 2011

Ankestyrelsen har ved årsskiftet valgt ikke at udgive flere årsberetninger. Det betyder, at der ikke kommer nogen årsberetning for 2011 fra Ankestyrelsen. Ligebehandlingsnævnet og Arbejdsmiljøklagenævnet vil fortsat udgive årsberetninger.

Vi har i hele 2011 løbende offentliggjort nyheder og forskellige publikationer på vores hjemmeside, som kan give svar på spørgsmål om Ankestyrelsens virksomhed.

Her i Nyt fra Ankestyrelsen orienterer vi desuden løbende vores abonnenter om relevante informationer fra Ankestyrelsen. Det statistiske materiale, som normalt er en del af årsberetningen, bliver løbende tilgængeligt på hjemmesiden.

Følg løbende med i, hvad der sker i Ankestyrelsen på www.ast.dk >>

Nyeste Principafgørelser

Ankestyrelsen har i februar udsendt Principafgørelser om blandt andet:

- Brøk-folkepension og personligt tillæg
- Tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakt
- Højesteretsdom om arbejdsskade og deltidsarbejde
- Nyt resumé til Principafgørelse 171-11 om tabsbegrænsningspligt ved tab af erhvervsevne (lov om arbejdsskadesikring)

Læs alle de nyeste Principafgørelser på www.ast.dk >>